

RIKSDAGENS SVAR 211/2004 rd

Regeringens proposition med förslag till ändringar i den lagstadgade olycksfallsförsäkringens indexsystem

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till ändringar i den lagstadgade olycksfallsförsäkringens indexsystem (RP 250/2004 rd).

Beredning i utskott

Social- och hälsovårdsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (ShUB 39/2004 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om olycksfallsförsäkring

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 20 augusti 1948 om olycksfallsförsäkring (608/1948) 11 §, 12 § 1 och 2 mom., 16 § 1 mom. 2 punkten och 3 mom., 18 § 3 mom., 20 § 2—4 mom., 20 a § 2—4 mom., 24 § 6 mom., 24 c § 3 mom., 28 § 6 mom., 35 a §, 53 § 5 mom., 60 § 1, 2 och 5 mom., 60 a § 4 mom. samt 64 d § 3 punkten,

sådana de lyder, 11 §, 12 § 1 och 2 mom., 16 § 3 mom., 28 § 6 mom., 53 § 5 mom. och 60 a § 4 mom. i lag 483/2001, 16 § 1 mom. 2 punkten och 60 § 2 mom. i lag 1642/1992, 18 § 3 mom. i lag 526/1981, 20 § 2—4 mom., 20 a § 2—4 mom. och 60 § 1 och 5 mom. i lag 1314/2002, 24 § 6 mom. och 24 c § 3 mom. i lag 948/1992, 35 a § i lag 1373/2003 och 64 d § 3 punkten i lag 723/2002, samt

fogas till 16 §, sådan den lyder i nämnda lagar 526/1981, 948/1992, 1642/1992 och 483/2001, ett nytt 5 mom. i stället för det 5 mom. som upphävts genom nämnda lag 1642/1992, som följer:

11 §

Drabbar ett olycksfall i arbetet en arbetstagarare i arbete hos en arbetsgivare som har försummat sin försäkringsplikt, svarar Olycksfallsförsäkringsanstalternas förbund för betalningen av skadestånd enligt denna lag. Olycksfallsförsäkringsanstalternas förbund har rätt att utöver den avgift som nämns i 36 § dessutom av arbetsgivaren återkräva vad som bestäms att skall betalas i

skadestånd, dock högst 1 674,89 euro för varje olycksfall.

12 §

En försäkringspliktig arbetsgivare skall själv upp till ett belopp av 167,50 euro betala skadestånd för varje olycksfall i arbetet, om inte försäkringen frivilligt har utsträckts till att omfatta också denna skadeståndsskyldighet. I försäk-

ringsbrevet skall det alltid antecknas om arbetsgivaren har någon självrisk eller inte.

En arbetsgivare, som enligt 10 § är fri från försäkringsplikt, är likväl skyldig att betala i 1 mom. avsett skadestånd upp till ett belopp av 83,75 euro för varje olycksfall i arbetet.

16 §

Beloppet av dagpenning, olycksfallspension och familjepension fastställs så att

2) olycksfallspensionen årligen maximalt uppgår till 85 procent av årsarbetsförtjänsten till dess arbetstagaren har fyllt 65 år, varefter den utgör 70 procent av årsarbetsförtjänsten, dock så att i pensionen företas en engångsförhöjning på det sätt som föreskrivs i 5 mom., och

Begravningshjälpen utgör 3 850,01 euro.

I grundbeloppet av en löpande olycksfallspension företas en engångsförhöjning från ingången av det kalenderår fram till vilket fem kalenderår har förflutit från ingången av kalenderåret efter den tidpunkt då olycksfallet inträffade (*förhöjningsår*). Engångsförhöjningsprocenten bestäms enligt hur gammal arbetstagaren är vid ingången av förhöjningsåret. Förhöjningsprocenten är 16, om arbetstagaren är yngre än 31 år vid ingången av förhöjningsåret. Förhöjningsprocenten minskas med 0,457 procentenheter för varje år varmed åldern överstiger 30 år, så att förhöjningsprocenten är 0,462 om den skadade är 64 år vid ingången av förhöjningsåret. Någon engångsförhöjning företas inte om den skadade är äldre än 64 år vid ingången av förhöjningsåret. Vid behov meddelas närmare bestämmelser om beräkning av engångsförhöjningen genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

18 §

Vid fastställandet av den nedsatta arbetsförmågan skall orsakssammanhanget mellan de minskade förvärvsinkomsterna och den av

olycksfallet förorsakade skadan eller sjukdomen utredas genom behövliga utredningar om till exempel arbetstagarens arbete och hälsotillstånd samt förtjänster före olycksfallet och därefter. När inkomsterna efter olycksfallet jämförs med arbetstagarens årsarbetsförtjänst, justeras årsarbetsförtjänsten så att den överensstämmer med jämförelsetidpunktens nivå med den lönekoeficient som anges i 7 b § i lagen om pension för arbetstagare (395/1961).

20 §

Det högsta mentillägget betalas om arbetstagaren till följd av sin skada eller sjukdom dagligen behöver fortgående och tidskrävande vård, hjälp, övervakning eller handledning. Det högsta mentillägget är 23,41 euro per dag.

Det mellersta mentillägget betalas om arbetstagaren till följd av sin skada eller sjukdom dagligen behöver regelbunden vård, hjälp, övervakning eller handledning. Det mellersta mentillägget är 15,80 euro per dag.

Det lägsta mentillägget betalas om arbetstagaren till följd av sin skada eller sjukdom i vissa dagliga funktioner behöver regelbunden eller nästan regelbunden vård, hjälp, övervakning eller handledning. Det lägsta mentillägget är 7,03 euro per dag.

20 a §

Förhöjt klädtillägg betalas om arbetstagaren är dubbelamputerad eller använder lårbens- eller underbensprotes, långt stödförband för en nedre extremitet, av hårt material tillverkad ryggortos eller korsett för bålen, bandage eller något annat hjälpmedel eller instrument som på grund av sin konstruktion eller sitt användningsändamål eller på grund av att det ofta måste användas orsakar onormalt klädsлитage som är jämförbart med de förstnämnda fallen. Det förhöjda klädtillägget är 1,87 euro per dag.

Klädtillägg betalas om arbetstagaren använder något av mjuka material tillverkat hjälpmedel, stöd eller bandage på ett litet område av

kroppen eller annat hjälpmedel eller instrument vilket orsakar onormalt klädslitage som är mindre än det slitage som avses i 2 mom. Klädtillägg är 0,47 euro per dag.

För kostnaderna för en ledarhund som behövs till följd av skada eller sjukdom betalas 4,68 euro per dag.

24 §

Till ett barn som är berättigat till barnpension med stöd av familjepensionslagen (38/1969) betalas barnpensionen enligt denna lag dock minskad med grundbeloppet av barnpensionen enligt familjepensionslagen. Det belopp med vilket pensionen minskas utgörs av grundbeloppet av barnpensionen enligt familjepensionslagen vid ingången av det år då rätten till pension enligt denna lag uppkommer. När minskningen beräknas justeras grundbeloppet av barnpensionen enligt familjepensionslagen från nivån det år då rätten till pension uppkommit till nivån det år olycksfallet inträffade med det arbetspensionsindex som anges i 9 § i lagen om pension för arbetstagare.

24 c §

Den av inkomstjämkningen föranledda minskningen av efterlevandepensionen görs genom att det belopp som skall avdras justeras till nivån det år olycksfallet inträffade med den lönekoeficient som anges i 7 b § i lagen om pension för arbetstagare.

28 §

När årsarbetsförtjänsten understiger 9 211,76 euro höjs den till 9 211,76 euro. Årsarbetsförtjänsten höjs dock inte, om arbetstagaren vid tiden för olycksfallet hade rätt till full invalidpension som beviljas tills vidare och som avses i folkpensionslagen (347/1956) eller i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare, eller till full olycksfallspension som fastställs enligt denna lag och som beviljas tills vidare, eller till motsvarande ersättning enligt trafikförsä-

lingslagen, eller om arbetstagaren vid tiden för olycksfallet hade fyllt 65 år och fick ålderspension enligt folkpensionslagen eller enligt 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

35 a §

Försäkringspremien för en försäkringsperiod består av en förskottspremie och en utjämningspremie. Det som i 35 § 2 mom. bestäms om försäkringspremie gäller på motsvarande sätt också förskottspremien. Försäkringsperiodens förskottspremie förfaller till betalning vid en tidpunkt som försäkringsanstalten bestämmer. Överstiger eller understiger den slutliga försäkringspremien för försäkringsperioden beloppet av den uppburna förskottspremien, uppbärs hos försäkringstagaren eller återbärs till honom såsom utjämningspremie skillnaden mellan den slutliga premien och förskottspremierna. Det belopp som uppbärs eller återbärs såsom utjämningspremie förfaller till betalning vid en tidpunkt som försäkringsanstalten bestämmer. Utjämningspremien förfaller dock till betalning senast ett år efter försäkringsperiodens utgång eller, om försäkringen har upphört under försäkringsperioden, efter det att försäkringen har upphört, om inte något annat följer av 37 § 2 mom. I fråga om specialtarifferade försäkringar som har upphört får denna tid, om därom har avtalats med försäkringstagaren, vara längre än ett år, dock högst tre år. I försäkringsvillkoren kan försäkringsanstalten fastställa beloppet av den minsta utjämningspremie som uppbärs eller återbärs. Beloppet får vara högst 83,75 euro.

53 §

Kostnaderna för olycksfallsnämndens verksamhet betalas av försäkringsanstalterna i förhållande till det antal ärenden som inkommer till nämnden för behandling, dock så att varje försäkringsanstalt årligen skall betala minst 971,21 euro.

60 §

De belopp som avses i 11 § och 12 § 1 och 2 mom., 28 § 6 mom., 35 a §, 53 § 5 mom. och 60 a § 4 mom. justeras kalenderårsvis med den lönekoeficient som anges i 7 b § i lagen om pension för arbetstagare, och de belopp som avses i 16 § 3 mom., 20 § 2—4 mom. och 20 a § 2—4 mom. justeras kalenderårsvis med det arbetspensionsindex som anges i 9 § i lagen om pension för arbetstagare. De justerade beloppen avrundas så att de i 20 § 2—4 mom., 20 a § 2—4 mom. och 60 a § 4 mom. angivna beloppen avrundas till närmaste cent, de i 12 § 1 och 2 mom. och 35 a § angivna beloppen avrundas till närmaste hela euro samt de i 11 §, 16 § 3 mom., 28 § 6 mom. och 53 § 5 mom. angivna beloppen avrundas till närmaste hela tio euro.

Olycksfallspension, fortlöpande menersättning och familjepension justeras kalenderårsvis med arbetspensionsindexet enligt 9 § i lagen om pension för arbetstagare.

Begravningshjälpen samt men-, kläd- och ledarhundstillägget justeras kalenderårsvis med arbetspensionsindexet enligt 9 § i lagen om pension för arbetstagare.

60 a §

Skadeståndsförhöjning som understiger 5,39 euro betalas inte.

64 d §

Utöver vad som bestäms i denna eller i någon annan lag har Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund rätt att, utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, lämna ut uppgifter som erhållits av försäkringsanstalten och Statskontoret med stöd av 64 § enligt följande:

3) till Pensionsskyddscentralen får lämnas ut uppgifter om ersättningar som beviljats av för-

säkringsanstalterna och som inverkar på arbetspensionen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

Denna lag tillämpas också på sådan olycksfallspension, menersättning, familjepension samt men-, kläd- och ledarhundstillägg, livränta, skadestånd som utges i ett för allt i stället för livränta, försörjningspension och hjälplöshetstillägg som betalas för tiden efter denna lags ikraftträdande och vars betalning grundar sig på sådana bestämmelser i lagen om olycksfallsförsäkring som gällde före denna lags ikraftträdande eller på bestämmelser i lagen av den 12 april 1935 om arbetares olycksfallsförsäkring (152/1935). Indexjustering enligt denna lag företas i grundbeloppet av en ovan nämnd ersättning, vilket bestäms enligt det år olycksfallet inträffade eller yrkessjukdomen framträdde och som har justerats till 2004 års indexnivå enligt de indexjusteringsbestämmelser som gäller vid denna lags ikraftträdande. När livränta, skadestånd som utges i ett för allt i stället för livränta, försörjningspension och hjälplöshetstillägg indexjusteras enligt denna lag används arbetspensionsindexet enligt 9 § i lagen om pension för arbetstagare.

Denna lags 16 § 5 mom. tillämpas också på olycksfallspension som betalas på grund av olycksfall som inträffat och yrkessjukdom som framträtt före denna lags ikraftträdande, samt på livränta som betalas på grund av sådana bestämmelser i lagen om olycksfallsförsäkring som gällde före den 1 januari 1982 och i lagen av den 12 april 1935 om arbetares olycksfallsförsäkring så att en engångsförhöjning företas från och med den 1 januari 2010. Engångsförhöjningen företas i livräntans grundbelopp. Förhöjningsprocenten bestäms på samma sätt som i 16 § 5 mom. enligt hur gammal arbetstagaren är den 1 januari 2010. Försäkringsanstalterna deltar i kostnaderna för den engångsförhöjning som avses i detta moment på det sätt som föreskrivs i 60 § 6 mom.

När denna lag tillämpas överensstämmer beloppen i 11 § och 12 § 1 och 2 mom., 16 § 3 mom., 20 § 2—4 mom., 20 a § 2—4 mom.,

28 § 6 mom., 35 a §, 53 § 5 mom. och 60 a § 4 mom. med 2004 års indexnivå.

Lag

om ändring av 3 a § i yrkessjukdomslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i yrkessjukdomslagen av den 29 december 1988 (1343/1988) 3 a § 1 mom., sådant det lyder i lag 1315/2002, som följer:

3 a §

Om en yrkessjukdom framträder under en tid för vilken arbetstagaren har beviljats rätt till sådan grundpension som avses i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare (395/1961) eller till sådan arbetslöshetspension som avses i de lagar som nämns i momentet eller i 20 § 1 mom. 3 punkten i folkpensionslagen (347/1956), och den exponering som orsakat yrkessjukdomen har upphört före pensioneringen, fastställs årsarbetsförtjänsten med avvikelse från 28 § i lagen om olycksfallsförsäkring enligt den årsarbetsförtjänst som arbetstagaren hade innan det arbete avslutades för vilket arbetstagaren fick nämnda pension och genom justering av den sålunda erhållna årsarbetsförtjänsten till nivån det år yrkessjukdomen framträder med den lönekoeficient som anges i 7 b § i lagen om pension för arbetstagare. Av en yrkessjukdom orsakad ned-

sättning av arbetsförmågan fastställs på motsvarande sätt utan hinder av 17 § 3 mom. och 18 § i lagen om olycksfallsförsäkring genom bedömning av arbetstagarens förmåga att efter yrkessjukdomen utföra det arbete för vilket han eller hon fick nämnda pension. Härvid beaktas inte vad som föreskrivs i andra meningen i 28 § 6 mom. i lagen om olycksfallsförsäkring.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

Om en arbetstagare går i pension enligt 3 a § innan denna lag träder i kraft, görs indexjusteringen enligt denna lag i det årsarbetsförtjänstbelopp som har justerats till 2004 års indexnivå med tillämpning av de indexjusteringsbestämmelser i lagen om olycksfallsförsäkring som gällde vid denna lags ikraftträdande.

Lag

om ändring i 8 a § i lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 27 mars 1991 om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring (625/1991) 8 a § 2 mom., sådant det lyder i lag 1316/2002, som följer:

8 a §

Olycksfallsförsäkring under rehabiliteringstiden

att försäkringen tas och därefter kalenderårsvis med den lönekoeficient som anges i 7 b § i lagen om pension för arbetstagare (395/1961).

— — — — —
När det gäller sådan försäkring som avses i 1 mom. används som den försäkrades årsarbetsförtjänst den årsarbetsförtjänst som legat till grund för den ersättning för inkomstbortfall som har betalats till följd av det olycksfall eller den yrkessjukdom som orsakat behovet av rehabiliteringsåtgärderna eller rehabiliteringsutredningen. Årsarbetsförtjänsten justeras i samband med

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

Lagen tillämpas också på sådana försäkringar enligt 8 a § 1 mom. som har börjat före denna lags ikraftträdande. Indexjusteringen enligt denna lag görs i det årsarbetsförtjänstbelopp som har justerats till 2004 års indexnivå med tillämpning av 8 a § 2 mom. sådant det lyder när denna lag träder i kraft.

Helsingfors den 10 december 2004